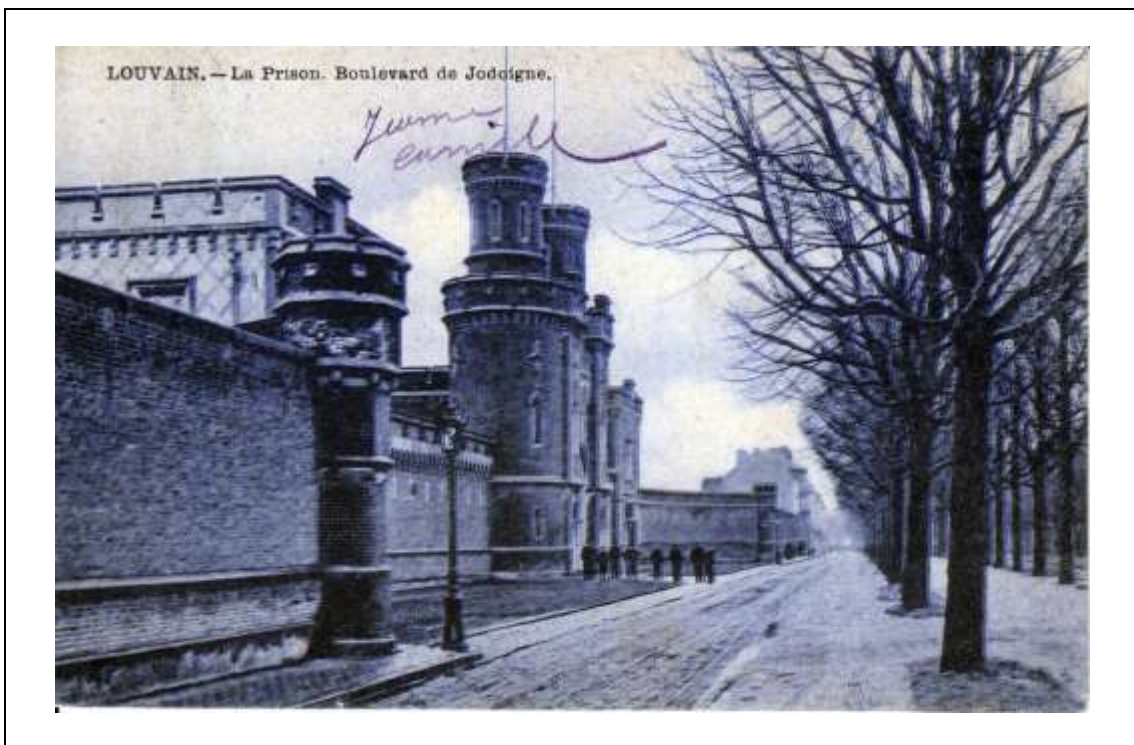

6. Geldenaaksevest

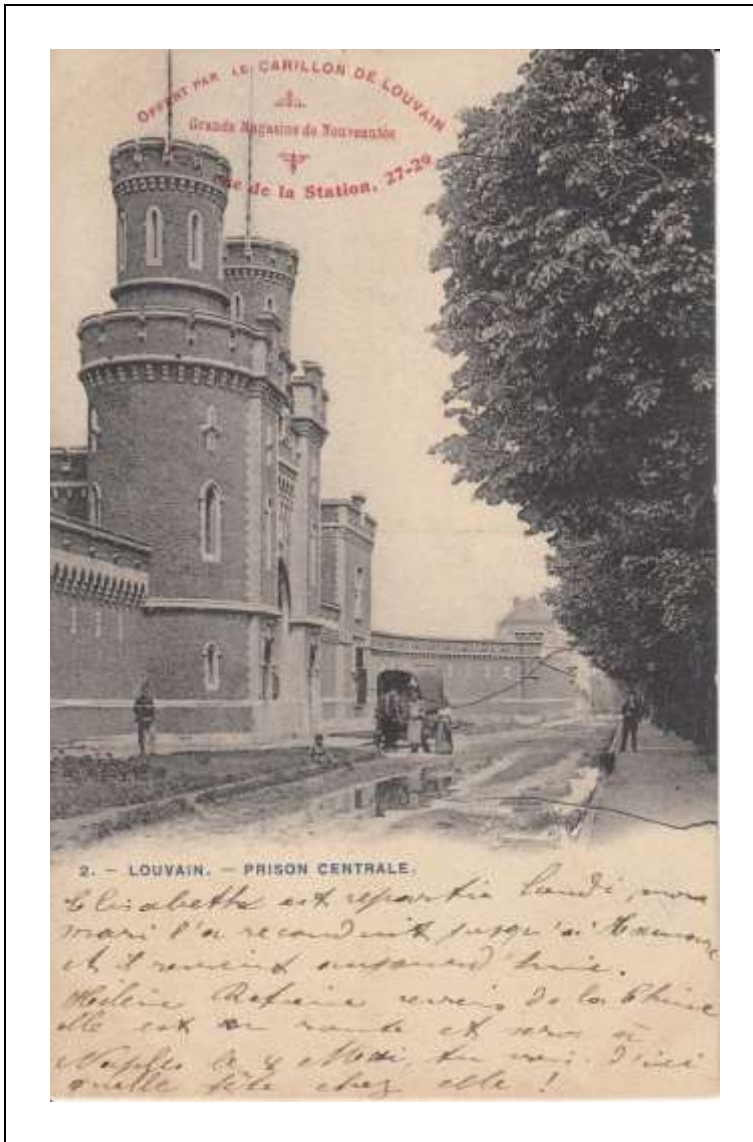
Postkaart zonder vermelding van de uitgever, gelopen 1910. Op de Leuvense ring ligt tussen de Tiensepoort en Parkpoort de Geldenaaksevest. Deze vest ligt op het tracé van de afgebroken 14de eeuwse ringmuur rond de stad. In 1825 werd de Geldenaaksevest omgebouwd tot wandelboulevard met bomenrijen. De stadszijde van de Geldenaaksevest wordt grotendeels bepaald door de lange gesloten muur en de poort van de Centrale Gevangenis. Tussen 1856 en 1860 werd deze gevangenis gebouwd.

Postkaart van de Geldenaaksevest te Leuven, zonder vermelding uitgever, gelopen met afstempeling Louvain station op 1 sept. tussen 22 en 23 uur, zonder jaartal. De bebouwing aan de stadszijde bestaat vooral uit Jugendstil- en modernistische woonhuizen, waarvan de eersten tussen 1880 en 1925 in de buurt van de stadspoorten werden opgetrokken. Omstreeks 1960 werden op deze vest tweemaal twee rijstroken aangelegd, gescheiden door een smalle strook groen. Aan de buitenzijde ligt het grondgebied Heverlee en draagt deze vest de naam Leon Schreursvest.

6.1. De Centrale Gevangenis

← Postkaart met vermelding “offert par le carillon de Louvain, Grands Magasins de Nouveautés, rue de la Station, 27-29”, Phot. H.Bertels, r. Rogier, 29, Brux., gelopen 1907. Deze prentbriefkaart biedt een prachtig zicht op de nog onverharde Geldenaaksevest. De uitgestrektheid van deze vest wordt nog geaccentueerd door de lange, blinde muur van de Centrale Gevangenis. Bemerkt tevens de wachtpost voor het gebouw en het gezin dat onderweg is met huifkar en paard en hun kindje op het wandelpadje aan de zijkant van de weg.

Postkaart met vermelding rechts onderaan V.E.Q. 29, gelopen 1919. De Leuvense Centrale Gevangenis, in de volksmond ‘Leuven Centraal’ bestaat sinds 1860. Joseph Jonas Dumont, bouwkundig specialist inzake gevangenisarchitectuur, ontwierp een stervormig cellulair model. Zo bepaalde deze imposante gevangenis het uitzicht van de Geldenaaksevest en werd tevens internationaal een voorbeeld voor nog op te richten gevangeniscomplexen.

7. Léon Schreursvest

Postkaart Oud College St.-Antonius van Padua der Ierse Minderbroeders (1610), gelegen op de Leon Schreursvest, zonder vermelding uitgever, niet gelopen. Het college werd heropend als studiehuis voor Ierse Recolletten (studenten aan de Hoogeschool).

Ook al behoort de Leon Schreursvest officieel tot het grondgebied van Heverlee, door haar evenwijdige ligging ten opzichte van de Geldenaaksevest, samen met het feit dat de wandel- en fietspaden van haar groenstrook zo nauw aansluiten op de Geldenaaksevest, sluit de Leon Schreursvest als het ware op een natuurlijke manier aan bij Leuven. Deze unieke vest, verscholen achter het groen, start aan de Tiensepoort en eindigt aan de Kerkhofdreef.

Deze vest wordt gekenmerkt door verschillende historische bezienswaardigheden die zeker een bezoek waard zijn.

Zo is er de Sint-Antonius van Paduakerk, het standbeeld van Leon Schreurs en op het einde van de vest, die uitgaat op de Kerkhofdreef en de Pleinstraat, het stadskerkhof van Leuven met haar vele graven en oorlogsgedenktekens.

Tijdens de tweede wereldoorlog speelde de Pleinstraat een cruciale rol in de verzetsbeweging. Het loont dan ook zeker de moeite om het boek 'Een kind in oorlog : het ware verhaal van Hortense Daman', auteur Mark Bles, ISBN-90-02-16688-5 te lezen. Deze historisch waargebeurde biografie over het Leuvense meisje Hortense Daman en de rol die haar familie tijdens het verzet speelde, voltrok zich grotendeels in en rond deze Pleinstraat.

7.1. Standbeeld Léon Schreurs

Postkaart P.- J. Flion, éditeur Bruxelles-Nord,
gelopen 1925.

Het standbeeld van Léon Schreurs, de oorlogsheld van Leuven tijdens de eerste wereldoorlog, bevindt zich vandaag de dag op het wandelpad van de naar hem genoemde vest. Op 23 juni 1923 werd het beeld officieel ingehuldigd. Toen bevond het zich nog tegen één van de tolhuisjes van de Tiensepoort. In 1951 werden de octrooihuisjes afgebroken en werd het gedenkteken op een rond punt in het midden van de Tiensepoort geplaatst. In 1962 verhuisde het naar de Léon Schreursvest waar men het nu nog altijd kan bewonderen.

7.2. Stadsbegraafplaats

Postkaart Nels-Thill, Bruxelles, Série 36, N° 138, niet gelopen.
Begraafplaats met monument van de gesneuvelden tijdens augustus 1914
en wandeling van de abdij van Park.

Vorbij de kerk St.-Antonius van Padua, aan het einde van de Leon Schreursvest, ligt de Kerkhofdreef, die zoals de naam reeds aangeeft, toegang verleent tot het stadskerkhof.

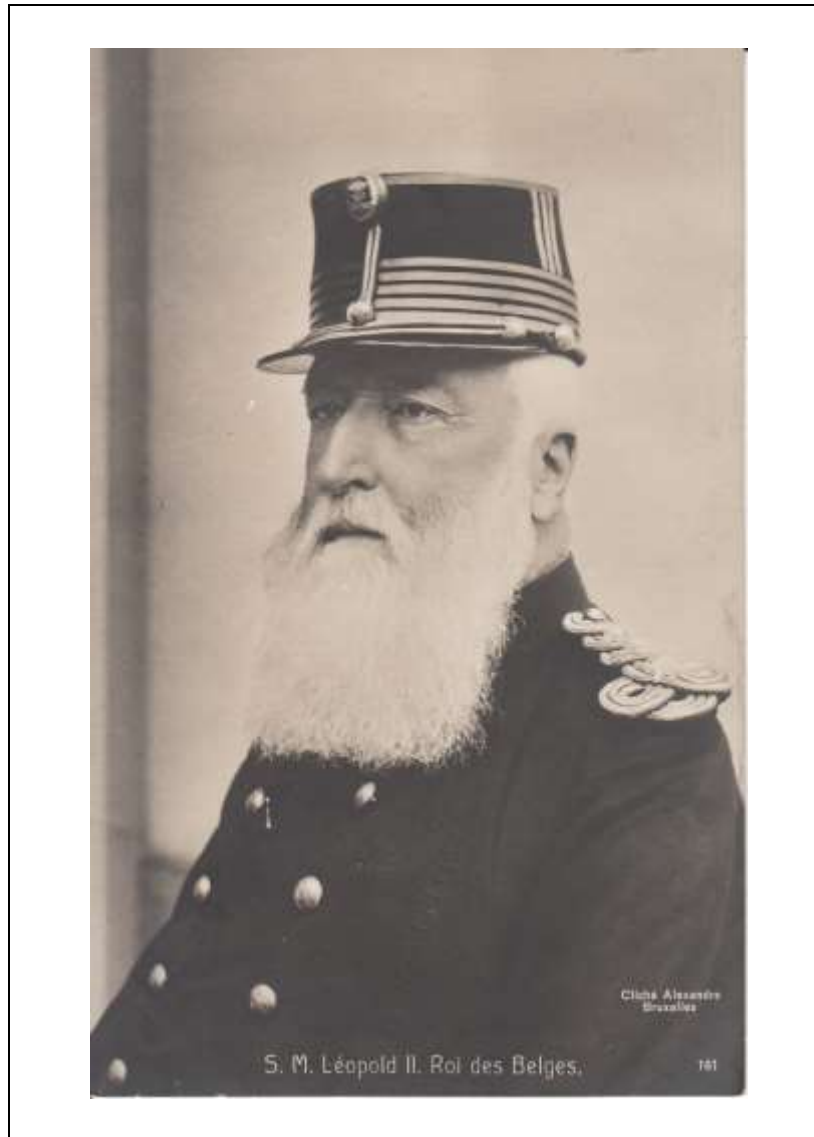
Dit kerkhof werd in 1784 aangelegd. De reden hiervoor was dat Jozef II het begraven rond de stadskerken van Leuven verboden had.

Men kan er het gedenkteken zien dat in 1924 werd opgericht voor de slachtoffers van de eerste wereldoorlog en dat een centrale plaats op het kerkhof gekregen heeft. In de crypte onder het monument liggen een honderdtal burgers en evenveel soldaten begraven.

Men kan er eveneens het standbeeld bezoeken ter ere van de Leuvense slachtoffers van de bloednacht. Op 18 april 1902 vielen in Leuven 6 doden tijdens een betoging voor het algemeen stemrecht. Toen bekend werd dat de Kamer de kieshervorming had verworpen, trokken honderden arbeiders de straat op. Tijdens deze manifestatie stootten ze op de burgerwacht (garde civique) die met scherp schoot. Het resultaat was 6 doden en 10-tallen gewonden.

Toen de socialisten in 1903 de gebeurtenissen wilden herdenken, verbood burgemeester Vital Decoster hen in stoet naar de begraafplaats te gaan. Dit stuitte op heel wat verontwaardiging. In 1904 werd een monument voor deze Leuvense slachtoffers opgericht op het stadskerkhof en tot vandaag de dag wordt deze plechtigheid er jaarlijks herdacht.

8. Erasme Ruelensvest

Postkaart 161, uitgeverij H.M. Dobrecourt, Bruxelles, cliché Alexandre, Brussel, niet gelopen, Leopold II, Koning der Belgen van 1865 tot 1909 in wiens opdracht Erasme Ruelens werken uitvoerde.

Erasme Ruelens (1852-1916) was een aannemer uit Heverlee en tevens voorzitter van de Commissie voor Openbare Onderstand. Hij legde ondermeer de Tervurenlaan in Brussel aan in opdracht van Leopold II. Deze weldoener schonk bij testament zijn huis, twee hectare park en 150.000 goudfrank voor de oprichting van een bejaardentehuis. In 1967 ontstond hiermee het Ruelenspark met 34 huisjes voor oudjes uit Heverlee. Dit park bestaat vandaag nog steeds.

8.1. De Kastanjaboulevard

Postkaart met nieuwjaarswensen, zonder vermelding uitgeverij, geprint in België, gelopen en verstuurd naar Knokke.

Dat kastanjes reeds jarenlang tot de verbeelding spreken tonen deze twee prentbriefkaarten. Gehuld in een zweem van nostalgie worden ze meestal gekoppeld aan de winter en de Nieuwjaarsperiode. Menig Leuenaar zal de geur en de smaak van gepofte kastanjes tijdens zijn kindertijd dan ook niet snel vergeten.

Waarom spreken de Leuenaars nu van Kastanjaboulevard? De Erasme Ruelens-vest en de Naamsevest worden van elkaar gescheiden door een brede verhoogde berm, beplant met wilde kastanjabomen. In de volksmond spreekt men van de 'Kastanje-boulevard'. Dit langgerekt wandelpark is een restant van de aarden wal die deel uitmaakt van de tweede Leuense stadsomwalling. In 1998 werd dit stadsgezicht beschermd en in 2017 heeft men nieuwe kastanjabomen aangeplant.

Postkaart met nieuwjaarswensen, zonder vermelding uitgeverij, geprint in België met vermelding van een niet-afgestempelde postzegel, verstuurd naar Flémalle-Haute.

De eetbare kastanjes die in de winter gepoft werden, zullen de Leuenaars echter niet op de Kastanjaboulevard geraapt hebben. Daarvoor moesten ze ergens anders terecht. De kastanjabomen tussen de Erasme Ruelensvest en de Naamsevest waren wilde kastanjes en dus niet eetbaar. Met deze niet-eetbare vorm werden echter poppetjes of mannetjes gemaakt. De kinderen maakten er in alle vormen en structuren kralen of kroontjes van. De natuur schonk hun fantasie genoeg om tijdens regenachtige herfstdagen leuke namiddagen te beleven.

En in de winter genoot men van de eetbare vorm en was het altijd weer spannend om ze op de Leuense stoof te horen knallen of nog beter te zien wegspringen naar iemand die toevallig in de buurt zat!

8.2. de vroegere Philipsfabrieken

Postkaart Belgische Philips Fabrieken Leuven, niet gelopen. Op de Ruelensvest, in de nabijheid van Parkpoort, bouwden in 1929 de Leuvense Philipsfabrieken houten productieloodsen op een voormalig militair oefenterrein te Heverlee. Nadien werd er een gebouw opgetrokken waar vooral radiotoestellen geassembleerd werden. De productie breidde zich steeds meer uit en Philips Leuven stelde in haar gloriejaren zo'n 300 arbeiders te werk. Voor de Leuvenaars speelden de fabrieken dan ook een belangrijke rol in de tewerkstelling.

Postkaart Belgische Philips Fabrieken Leuven, met afstempeling 'Salon van T.S.F.4-9-58', dit was een gelegenheids-uitgifte n.a.v. van het radiosalon T.S.F. in Brussel op 4 september 1958. Niet zo jonge Leuvenaars herinneren zich waarschijnlijk nog de viering van het vijftigjarig bestaan van de vestiging in 1979. Toen lag de concurrentie reeds zwaar op de loer. Philips Leuven diende te saneren en sloot de deuren in 1988. Het Stadsbestuur kocht het gebouw aan. De huidige 'Philipsite' omvat een dienstencentrum, een sportoase, een zwembad en diverse recreatiemogelijkheden..

8.3. Parkpoort en de Abdij van Park

Parkpoort

Postkaart zonder vermelding uitgever, gedateerd door de afzender op 3 juli 1900, gelopen en verstuurd vanuit Brussel Noord met afstempeling op 4 juli 1900, aankomststempel te Louvain op 4 juli 1900 tussen 14 en 15 uur en afleveringsstempeltje nr. 13. Op deze prentbriefkaart wordt het vierde Regiment Artillerie getoond tijdens een rustpauze op het terrein aan de Parkpoort te Leuven.

Verzendingsstempel
Brussel Noord

Aankomststempel
Leuven

Afleveringsstempel
postbode

Verduidelijking Leuvense tekst voorzijde prentbriefkaart : *Brussel, 3 juli 1900 Ga daar alstublieft een beetje opzij, juffrouw Gabrielle, we gaan schieten; zo speelden wij vroeger 'balletje in het petje'.*

Tussen 1838 en 1935 was het grote gebied tussen het stadskerkhof, Parkpoort en het gehucht Park een militair oefenterrein voor het Leuvense garnizoen. Dit garnizoen bestond in 1906 uit het vierde regiment Artillerie, het tiende Linier regiment, een sectie Administratie en de hoofdkwartierdiensten. In 1927 bouwde 'Louvain Sportif' hier een bescheiden betonnen wielervedbaan waar 'Poeske' Scherens nog zijn eerste successen oogstte als pisterenner. Later, in 1929, zou men hier starten met de bouw van de Philipsfabrieken.

Abdij van Park

Postkaart Ed. Nels, Bruxelles. Serie 36 No 19, gelopen 1902. Waar op de Erasme Ruelensvest de Parkpoort begint bij de aanvang van de 'Kastanjeboulevard', kan men richting Heverlee de prachtige Abdij van Park ontdekken. Het is een domein van 43 ha groot. De abdij werd gesticht in 1129 door Godfried I met de baard, graaf van Leuven en hertog van Neder-Lotharingen.

Postkaart Nels-Thill, Bruxelles, Série 36, N° 32, gelopen 1926. De rust van de Abdij van Park met zijn prachtige vijvers en natuur kan geen groter contrast vormen met de nabije drukke Erasme Ruelensvest zoals deze heden ten dage is; al was dit fenomeen in 1926 waarschijnlijk minder uitgesproken.

Postkaart H.N. à A. 1088, gelopen 1905. Een bijzondere kerk in de nabijheid van de Erasme Ruelensvest is de kerk van Abdij van Park. De Sint-Jan-de-Evangelistkerk torent boven de site uit. Men ziet er nog sporen van wat eens een 13de eeuwse romaanse kerk was. Men kan er barokbeelden, houtsnijwerk en schilderijen over het leven van de heilige Norbertus vinden, aangezien Godfried I met de baard zijn toenmalige hertogelijke verblijf aan de Norbertijnen schonk.

Postkaart L. Lagaert, Brux., niet gelopen. Het gewoontegetrouw kruisen van de Erasme Ruelensvest laat niet vermoeden dat zo dichtbij een prachtige Norbertijnenabdij ligt. Deze Abdij van Park ontleent zijn naam aan het vroegere hertogelijke park met jachtverblijf. Op deze prentbriefkaart zien we drie Norbertijnen vertoeven nabij de vijver.

Postkaart H.N. à A 1090, gelopen 1904. In de buurt van de Erasme Ruelensvest lag één van de meest toonaangevende abdijen van de Zuidelijke Nederlanden. Vandaag is in de abdij een museum gevestigd voor religieuze kunst en cultuur in Vlaanderen. Op deze postkaart zien we de watermolen van de abdij, die abt Ambrosium Van Engelen liet bouwen in 1634. De Norbertijnen maalden er tarwe, gerst en rogge. Centraal bevindt zich de St.-Janspoort die toegang verschafte tot het neerhof. Deze poort stond gekend als de 'armenpoort'. Behoeftigen konden er een aalmoes of een warme maaltijd krijgen.

Postkaart Déposé E.G., gelopen 1900. Op deze prentbriefkaart zien we de binnenkoer met de imposante trap die toegang verschafte tot het kloostercomplex van Abdij van Park. De Middeleeuwse invloeden kunnen niet ontkend worden; en dat allemaal op een steenworp van de Erasme Ruelensvest.

9. Naamsevest

Postkaart 104 uitgeverij H.M., gelopen 1900. Deze prentbriefkaart toont de St.-Quintenskerk met de tegenoverliggende bleekweide. In dit natuurgebeid stonden enkele kleine huizen verspreid over de helling. Een aarden padje leidde de Leuvenaars naar het lager gelegen gebied, wat een eeuw later de Naamsevest zou worden.

De Naamsevest ligt tussen de Geldenaaksevest en de Tervuursevest, dus tussen Parkpoort en de Naamsepoort. Ze ligt parallel met de Erasme Ruelensvest en maakt deel uit van de Leuvense binnenring. De aarden talud op de Naamsevest, in de volksmond 'Kastanjeboulevard' genoemd, is één van de vestigingen die overgebleven is van de 14de eeuwse stadsomwalling.

Postkaart St.-Quintenskerk serie 36 n° 9, uitgeverij Nels-Thill, niet gelopen. Bemerkt hier dat de Naamsestraat ter hoogte van de St.-Quintenskerk reeds sterk begint te dalen op enkele honderden meters van de Naamsevest aan de linkerkant.

9.1. Naamsepoort

Postkaart uitgeverij S.-D. Brussel, niet gelopen. Zoals op de prentbriefkaart vermeld staat, wordt hier een oud huis op de Naamsestraat getoond. Vertrekkend vanuit het centrum bereikt men via de Naamsestraat automatisch de Naamsepoort. Dit oude huis was het Huis Van 't Sestich en in het bezit van de familie Van 't Sestich van 1490 tot 1650, nu eigendom van KU Leuven. De Naamsestraat heeft de hoogste concentratie van historische gebouwen van Leuven, meestal eigendom van de universiteit. Elk gebouw heeft een uniek karakter en geschiedenis.

Postkaart uitgeverij H. Bertels, Brussel, gelopen 1906 met zicht op de Kantien, de vroegere stallingen van het kasteel van de heren Van Arenbergh. De dreef van de Kardinaal Mercierlaan werd aangelegd als rechtstreekse doorsteek voor de kasteelheren om van daaruit via de Naamsepoort hun route verder te bepalen.

9.2. Sint-Kwintenskerk

Postkaart Nels-Thill, Bruxelles, série 36, n°9, niet gelopen. Wie van de Naamsevest de Naamsestraat oprijdt, wordt onmiddellijk verrast door de imposante Sint-Kwintenskerk met zijn zeven koorramen.

Postkaart H. M. Déposé 104, gelopen 1901.

Op een boogseut van de Naamsevest gelegen, was deze parochiekerk eveneens een druk bezochte bedevaartskerk, waar de heilige Sint-Kwinten werd vereerd. Deze heilige werd aanroepen voor vele kwalen, maar vooral tegen waterzucht. Volgens de volkslegende zou zijn dode lichaam 55 jaar in de Somme gelegen hebben, zonder aangetast te worden! Op deze postkaart is ook te zien hoe Leuvense vrouwen hun was op de 'bleekweide' te drogen legden.

← Postkaart L. Lagaert, Brux. ,N° 8, gelopen vanuit Louvain Station. Hoewel even voorbij de Naamsevest de Sint-Kwintenskerk een prachtig uitzicht biedt, mag zoals deze prentbriefkaart zo uniek toont, ook dit pittoreske zijaanzicht niet vergeten worden.

Postkaart P.-J. Filon, éditeur, Bruxelles-Nord, N° 86, niet gelopen. Uiteraard trekt de Sint-Kwintenskerk, ééns men de Naamsevest verlaat richting Naamsestraat, alle aandacht. Maar toch verdient de kleine kapel, uiterst rechts op deze prentbriefkaart, ook ieders aandacht. Deze kapel werd gebouwd in 1814 en werd ook wel 'Jesus in 't steentje' genoemd. Dit verwijst naar een Christusbeeld in een steen van het altaar van de kapel. Volgens de overlevering zou dit beeld elk jaar groter worden ! De Leuvenaars spreken echter over 'Janneke de Grijzer', een verdwenen beeld van een huilend ventje, aanroepen door vele ouders omdat hun peuters wat minder zouden wenen. De effecten hiervan op de Leuvense kroost zijn vooralsnog niet bewezen !

